

Стратегічне бачення діяльності на посаді Голови Національного агентства з питань запобігання корупції

Тетерука Андрія Анатолійовича

1. Антикорупційна інфраструктура України визначає для НАЗК провідну роль в запобіганні корупції та превенції у вчиненні корупційних порушень. Наявні функції НАЗК сприяють побудові культури поведінки суб'єктів на етапі прийняття рішення та його реалізації, створенню неможливих умов для здійснення корупційних задумів, спонукають суб'єктів бути доброчесними. Для успішного подолання перешкод на шляху України до євроатлантичної інтеграції НАЗК постійно розширює взаємодію з національними та міжнародними стейкхолдерами. До міжнародних відносимо UN, The World Bank, NATO, EU, CoE, OSCE, OECD, TI, GRECO, CIDS, EBRD та інших. До національних – державні структури, громадські організації, бізнес та інші суб'єкти, які зацікавлені у формуванні ефективної антикорупційної державної політики, побудові доброчесної влади та справедливого суспільства. Враховуючи статус НАЗК як єдиного органу, який формує антикорупційну політику держави, його координуюча роль дозволяє забезпечувати ефективну взаємодію заінтересованих сторін задля існування демократичної держави.
2. НАЗК є центральним органом виконавчої влади зі спеціальним статусом, який забезпечує формування та реалізацію державної антикорупційної політики. Основними повноваженнями НАЗК є: проведення аналізу стану запобігання та протидії корупції, розробка Антикорупційної стратегії та державної антикорупційної програми; координація, а також забезпечення моніторингу та оцінки ефективності їх реалізації; здійснення антикорупційної експертизи законодавства та усунення вже існуючих корупційних ризиків; контроль та перевірка декларацій публічних службовців та моніторинг відповідного способу життя; забезпечення ефективної діяльності інституту викривачів; адміністрування відповідних реєстрів; контроль дотримання етичної поведінки, законодавства щодо дотримання запобігання конфлікту інтересів у діяльності публічних службовців. Сукупність цих повноважень дає можливість сформуванню суспільної свідомості, засновану на нетерпимості до корупції, унеможливити корупційні схеми, користування незаконно набутими статками, а також сприяє забезпеченню невідворотності покарання для корупціонерів. Крім того, надання НАЗК спеціального статусу гарантує йому незалежність від впливу чи втручання, що дає йому можливість для належного виконання покладених на нього функцій.
3. З призначенням мене Головою НАЗК найбільшими викликами особисто для мене будуть: посилення публічної комунікації, активне залучення талановитих кадрів до роботи в Агентстві, збереження колективу, інституційної пам'яті (послідовності політики), підтримання високого рівня мотивації підлеглих бути прикладом доброчесності для інших інституцій. Викликом стратегічного рівня у Звіті було відмічено недоліки стратегії інституційного розвитку НАЗК. Цей виклик я вирішуватиму шляхом впровадження такого документа на період каденції Голови Агентства (на 2024-2027 роки) за участі провідних міжнародних та вітчизняних організацій, у тому числі неурядових, і експертів. Проект зазначеної стратегії та план заходів з її реалізації обов'язково міститимуть цілі, очікувані стратегічні результати, виконавців, часові рамки і вимірювані індикатори виконання (досягнення очікуваних стратегічних результатів), які будуть публічно обговорені. Я забезпечу як затвердження стратегії і плану заходів з її реалізації, так і контроль за їх виконанням, зокрема на офіційному веб сайті Агентства (по аналогії з ІСМ ДАП). Крім того, я забезпечу щорічний аналіз і оцінку ефективності реалізації цієї стратегії. До зовнішніх викликів у сфері управління та організаційної спроможності НАЗК я б відніс питання комунікації і взаємодії з громадськістю, які вирішуватиму як в рамках реалізації Стратегії комунікацій у сфері запобігання та протидії корупції на період до 2025 року, так і шляхом підвищення рівня відкритості і прозорості роботи НАЗК. Зокрема, я залучатиму до щоквартальних обговорень планів (за методикою ОКР) і звітів про діяльність НАЗК Громадську раду, а також забезпечуватиму обов'язковість проведення громадських обговорень розроблених НАЗК проектів стратегічних документів та нормативно-правових актів. Я також організую посилення інформаційної

взаємодії антикорупційних органів з метою системного якісного інформування суспільства щодо стану справ та прогресу в реалізації поставлених цілей.

У Звіті незалежної зовнішньої оцінки як головний внутрішній виклик зазначено про недоліки організаційної структури Агентства, включаючи реалізацію функцій внутрішнього контролю та кадрові рішення. Я перегляну організаційну структуру НАЗК, згрупувавши структурні підрозділи таким чином:

1) 7 підрозділів, безпосередньо підпорядкованих Голові НАЗК: патронатна служба; підрозділ режимно-секретної роботи; підрозділ комунікацій та інформаційної політики; юридичний підрозділ; підрозділ внутрішнього контролю (без функцій перевірок декларацій особливих категорій декларантів); підрозділ внутрішнього аудиту; підрозділ міжнародного співробітництва;

2) 6 підрозділів, підпорядкованих заступнику Голови НАЗК з питань розбудови доброчесності: підрозділ з розбудови доброчесності та запобігання корупції НАЗК (новостворений); підрозділ з розбудови доброчесності політичних фінансів; підрозділ з розбудови доброчесності у сфері застосування окремих видів санкцій; підрозділ формування політики доброчесності у публічній та приватній сфері; підрозділ формування політики доброчесності у сфері безпеки та оборони; підрозділ просвітницької роботи та навчальних програм (Офіс доброчесності);

3) 4 підрозділи, підпорядкованих заступнику Голови з питань запобігання корупції: підрозділ антикорупційної політики; підрозділ організації роботи із зацікавленими сторонами та забезпечення прийняття актів антикорупційної політики; підрозділ формування правових позицій з питань декларування та конфлікту інтересів (включаючи контакт-центр); підрозділ мінімізації корупційних ризиків та антикорупційної експертизи;

4) 5 підрозділів, підпорядкованих заступнику Голови з питань фінансового контролю: підрозділ проведення повних перевірок декларацій (включаючи декларації особливих категорій декларантів); підрозділ моніторингу і контролю за виконанням актів законодавства про конфлікт інтересів (включаючи особливі категорії декларантів); підрозділ проведення моніторингу способу життя (включаючи особливі категорії декларантів); підрозділ проведення спеціальних перевірок та контролю за своєчасністю подання декларацій (включаючи особливі категорії декларантів); підрозділ державного контролю політичних фінансів;

5) 5 підрозділів, підпорядкованих керівнику апарату НАЗК: підрозділ по роботі з персоналом; ІТ-підрозділ (який об'єднує функції інформаційних систем, аналітичної роботи та захисту інформації, а також функції цифрової трансформації та інноваційного розвитку); підрозділ матеріально-технічного забезпечення та експлуатації; підрозділ планово-фінансової діяльності, бухгалтерського обліку та звітності; підрозділ документообігу та контролю.

Така організаційна структура відповідатиме Закону України «Про запобігання корупції» (і рекомендаціям, наданим у Звіті зовнішньої незалежної оцінки, зокрема, в частині відокремлення підрозділу внутрішнього контролю від підрозділу запобігання корупції НАЗК, а також перевірки декларацій особливих категорій декларантів), передбачатиме координацію одним керівником групи структурних підрозділів з подібними функціями, що сприятиме підвищенню ефективності їх діяльності, та забезпечуватиме зважений/рівномірний розподіл повноважень між керівництвом НАЗК, збалансованість діяльності органу в секторах формування політики, інспекційних функцій та розбудови доброчесності.

3. Найважливішими досягненнями НАЗК я вважаю такі. По-перше, запровадження, поряд з функціями, які раніше взагалі не реалізовувалися (антикорекспертиза, моніторинг способу життя), низки ІТ-інструментів, які дозволили оптимізувати та підсилити спроможності НАЗК. Серед них «Портал доброчесності» (портал антикорупційних уповноважених), «Єдиний портал повідомлень викривачів», «Інформаційна система моніторингу реалізації державної антикорупційної політики», «Навчальна платформа» з онлайн-курсами для молоді, публічних службовців, освітян тощо, «Санкційний портал», «База знань» (портал роз'яснень), система «PolitData». Так, зокрема, розробка вказаних унікальних цифрових продуктів дозволила широкому колу заінтересованих осіб здійснювати контроль за процесами, знаходити необхідну інформацію, досліджувати прогрес виконання та

отримувати вичерпну інформацію щодо формування та реалізації державної антикорупційної політики. Ці інструменти дають потужні можливості щодо контролю за державою з боку суспільства. По-друге, впровадження зрозумілої, прозорої ціннісно-орієнтованої культури НАЗК з системою управління по цілям та ключовим результатам (OKR). По-третє, проведення позитивної селекції кадрів, про що свідчить перемога в номінації «Держава як роботодавець» у Премії HR-бренд Україна 2023. Ця незалежна премія присуджується за найуспішніші проекти в сфері управління людським капіталом, репутацією та іміджем компаній як роботодавців. Я вагався, чи оцінити цифровізацію багатьох внутрішніх процесів в НАЗК вище, ніж створення мотивованої команди однодумців зі спільними місією, візією та цінностями, але потім, обдумавши, дійшов висновку, що якісна команда здатна генерувати і створювати ідеї та інструменти, навчатись та ділитись досвідом, а гарні інструменти без якісної команди – практично нічого не варті.

Дякую Вам!

Слава Україні!